Sosiaali- ja terveysministeriö

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työssä käytettäväksi tarkoitettujen teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Vastinekuuleminen
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
22.10.2026
Anni Pietarinen /STM

Asiantuntijalausuntojen keskeiset huomiot

- Seuraamussääntely
  - Seuraamusmaksun enimmäismäärä
  - Seuraamusmaksun täsmällinen määrittäminen ja laillisuusperiaate
  - Työnantajan ja talouden toimijan velvollisuudet ja seuraamukset
  - Seuraamusmaksun tarve ja kaksoisrangaistuksen kielto
  - Seuraamusmaksun syyksiluettavuus
- Markkinavalvonnan resurssit Lupa- ja valvontavirastossa (LVV)
- Muut yksittäiset huomiot

Seuraamusmaksun enimmäismäärä

- SAK ja Tukes piti ehdotettua enimmäismäärää liian alhaisena, Akava pyysi arvioimaan sen riittävyyttä
  - Matalampi kuin kuluttajatuotteiden talouden toimijoihin kohdistuvat seuraamusmaksut (oikeushenkilölle max. 100 000 e), eikä ole oikeassa suhteessa koneiden arvoon

- EK, Teknologiateollisuus ja Suomen Yrittäjät pitivät enimmäismäärää liian korkeana
  - Tulisi olla sama enimmäismäärä kuin vaarallisten aineiden kuljetuksille käytössä olevan seuraamusmaksun enimmäismäärä (oikeushenkilöille max. 30 000 e)

- STM ei katso, että on syytä muuttaa enimmäismäärää
  - Kuluttajatuotteet lähin viiteryhmä, vaikka eroavaisuuksia sanktioiden sisällöissä
  - Vaarallisten aineiden kulujetuksista annetulla lailla erityyppinen soveltamisala
  - Prof. Melanderin tuore selvitys seuraamusmaksujen suuruudesta

Seuraamusmaksun määrän vertailu

	Laki kuluttajatuotteiden turvallisuudesta	Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta	Lannoitelaki	Jalkinelaki
Seuraamusmaksun määrä	max. 100 000 e oikeushenkilöt max. 10 000 luonnolliset henkilöt	max. 30 000 e oikeushenkilö max. 3 000 e luonnollinen henkilö	300 e - 5000 e sekä oikeus- että luonnolliset henkilö	300 e - 3000 e sekä oikeus- että luonnolliset henkilö
Syyksiluettavuus	Tahallisuus ja huolimattomuus	Tahallisuus ja huolimattomuus	Ankara vastuu	Ankara vastuu
Sanktioidut teot	Laajasti erityyppisten velvoitteiden laiminlyönti: merkinnöistä ohjeisiin ja riskianalyysin tekemiseen	Laajasti erityyppisten velvoitteiden laiminlyönti: pakkausten testauksesta vaatimustenmukaiseksi saattamiseen	Merkintä- ja ilmoitusvaatimusten laiminlyönti	Merkintä- ja selostusvaatimusten laiminlyönti

Muut seuraamusmaksuun liittyvät kysymykset

- Seuraamusmaksun täsmällinen määrittäminen ja laillisuusperiaate
  - EK ja Teknologiateollisuus: rikosoikeudellinen laillisuusperiaate edellyttää rangaistavan käyttäytymisen täsmällistä määrittämistä. Muiden hallinnollisten valvontakeinojen tulee olla ensisijaisia seuraamusmaksuun nähden.
  - STM: rikosoikeudellista laillisuusperiaatetta on käsitelty riittävästi esityksessä ja sääntely vastaa sen vaatimuksia. Esityksessä on todettu muiden valvontakeinojen ensisijaisuus.

- Työnantajan ja talouden toimijan velvollisuudet ja seuraamukset
  - EK ja Teknologiateollisuus: työnantajalle ei saisi tulla seuraamuksia työturvallisuuslainsäädännön nojalla tilanteissa, joissa työssä käytettävä tekninen laite ei olekaan koneasetuksen vaatimusten mukainen.
  - STM: esitys ei koske työnantajan vastuita. Työnantajan vastuut säilyvät muuttumattomina. Työnantajaa ja taloudellisia toimijoita (valmistaja jne.)koskee erilliset seuraamusjärjestelmät.

Markkinavalvonnan resurssit Lupa- ja valvontavirastossa (LVV)

- Työsuojeluviranomaisen resurssien riittävyydestä oltiin monissa lausunnoissa huolissaan. Markkinavalvonnan katsottiin vaativan erikoisosaamista.

- STM: resurssitilanne on haastava, mutta uudessa yksiportaisessa ja valtakunnallisessa mallissa markkinavalvontaa voidaan toteuttaa aiempaa tehokkaammin. Lupa- ja valvontavirasto on jo aikaisemmin vastannut markkinavalvonnan kenttävalvonnasta. Virastolle nyt osoitettavat lisätehtävät koskevat ensisijaisesti hallintopäätösten valmistelua.

Kiitos!

Sosiaali- ja terveysministeriö